

Alkoholin kotiinkuljetus

Alkon asiantuntijalausunto
talousvaliokunnalle

Alko on kiinnostunut vastuullisesta kotiinkuljetuksesta kaikille tuotteille ja kannattaa pääosin esitystä

- **Norjan Vinmonopoletilla ja Ruotsin Systembolagetilla kotiinkuljetusoikeus**
 - Ruotsissa Systembolagetilla yksinoikeus yli 3,5 % alkoholia sisältävien juomien vähittäismyyntiin, kotiinkuljetus mahdollisista vuodesta 2021. Kotiinkuljetusta pilotoitiin ja vasta kokemusten kartuttua laajennettiin.
 - Norjan Vinmonopoletilla kotiinkuljetus ollut mahdollista vuodesta 2001 lähtien yksinoikeudella yli 4,7 % tuotteisiin.
 - **Kotiinkuljetusmyynnin osuus myynnistä on kummassakin maassa prosentin luokkaa.**
- **Alkolla vahva kulttuuri vastuulliseen myyntiin kaikissa kanavissa.**
 - Alko onnistui ikärajamysteryssä 98,3% vuonna 2023. Kaikkiaan ostajan ikä tarkistettiin yli 4,6 miljoonaa kertaa.
- Alkon osuus tilastoidusta kulutuksesta (1995: 41 %, 2023: 38 %) ja kokonaiskulutuksesta (1995: 31 %, 2023: 31 %) on ollut samalla tasolla pitkään.
 - Alkon verkkokaupan myynti on noin 2 % Alkon kokonaismyynnistä.

Kotiinkuljetusoikeuden ulottamisessa alkoholilain poikkeuksiin on tärkeää odottaa EU:n notifiointiprosessin lopputulos

- Hallitusohjelma: "Hallitus ei muuta Alkon kansanterveydellistä tehtävää ja asemaa."
- Jos 13 % tilaviinin ja 12 % käsityöläisoluiden toimittaminen ostajalle tai muulle vastaanottajalle mahdollistettaisiin suoraan tilalta, olisi todennäköistä, että EU katsoisi sääntelyn syrjivän muita jäsenvaltioita.
- Tämä saattaisi muuttaa Alkon kansanterveydellistä asemaa.
- Notifiointin lopputulos tärkeää odottaa - odotusaika päättyy 19.12.2024
 - Ruotsin notifiointiin tilamyynnin avaamisesta puututtu

Pientuottajat pääsevät Alkon verkkokauppaan maksutta ilmoitusmenettelyllä, kotiinkuljetus koko maassa

- Pientuottajat tärkeä kumppani Alkolle ja on tarjolla oma reitti Alkon hyllyille: tuottaja voi valita mitkä vain 1–10 Alkon myymälää ja verkkokaupan, joihin haluaa tuotteensa myyntiin.
- Alkon verkkokaupan kautta pientuottajille taataan valtakunnallinen tuotteiden kotiinkuljetus kaikille tuotteille– ei tarvetta verkkokauppainvestointeille, logistiikkakumppanuuksille tai toimitusluville.
- Alko ei ole markkinoilletulon este. Alkon valikoimaan pääsee ilman erillisten markkinointirahojen maksamista.
- Kotimaisia pientuotteita Alkon valikoimissa tällä hetkellä lähes 700 tuotetta.

Pykälä 26: varastomyyntin täsmennys

- Alkolla tulisi olla **vastaava oikeus** varastoista tehtäviin luovutuksiin kuin vähittäismyyntiluvanhaltijoilla enintään 8 %-tuotteiden osalta ja mikä on kirjattu esityksen 17 §:ään.
- Täsmennys mahdollistaisi yksiselitteisesti Alkolle luovutuksen järjestämisen toimitusluvanhaltijalle siellä, missä se olisi toiminnan järjestämisen kannalta tehokkainta ja tarkoituksenmukaisinta.

Tarve kattavalle vaikutusten arvioinnille ja seurannalle yksittäisistä esityksistä ja alkoholipolitiikasta kokonaisuutena

- Alkoholipolitiikkaan kohdistuessa merkittäviä muutoksia tarvittaisiin alkoholin yhteiskunnallisista kustannuksista ja alkoholipoliittisten toimenpiteiden seurauksista kattavaa terveystaloustieteellistä vaikuttavuustutkimusta.
- Työ tulisi käynnistää nopeasti ja siihen tulisi kohdentaa erillinen rahoitus.

